

СИЛАБУС КУРСУ
«Проблематика ЗМІ»
2022/2023 н. р.

Ступінь вищої освіти - **бакалавр**
Освітньо-професійна програма «Видавнича справа та медіакомунікації»
Галузь знань: **06 Журналістика**
Спеціальність: **061 Журналістика**
Компонент освітньої програми – вибіркова дисципліна

Рік підготовки – 3(1) рік, семестр – V(I)
Кількість кредитів: 6
Мова викладання: українська
Дні занять: згідно з розкладом.
Консультації: згідно з розкладом.

Керівник курсу - **Подаряща Оксана Іванівна**, викладач ЦК журналістики, кандидат наук із соціальних комунікацій.

Контактна інформація – opodariashcha@loe.lviv.ua

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти оволодіють комплексом знань, умінь і навичок, необхідних для успішної фахової діяльності при висвітленні найважливіших проблем сучасності, навчаться встановлювати причинно-наслідкові зв'язки у виникненні, розвитку й перебігові певних подій, процесів та явищ в царині політичного та соціального життя країни. Завдання навчальної дисципліни – познайомити студентів із теоретичними і практичними основами соціальної журналістики, усвідомлення ними ключових понять і процесів у цій комунікативній сфері, закріплення теоретичних знань із основ журналістської діяльності, вироблення практичних навичок аналізу чужих журналістських продуктів і створення власних медіа матеріалів. Курс складається з двох модулів – «Соціальна проблематика ЗМІ» та «Політична проблематика ЗМІ». Перший сприяє формуванню у студентів уявлення про суть поняття «соціальна журналістика», його складові, зосереджує увагу на специфіці висвітлення у медіа актуальних соціальних проблем сьогодення. Другий модуль передбачає ознайомлення студентів із основами політичної системи суспільства, місце та роллю ЗМІ в ній, залежністю медіа від політичної ситуації в сучасному суспільстві.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
32/41	Змістовий модуль I. СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМАТИКА ЗМІ		
10/13	Тема 1. Типологічні особливості й функції соціальної журналістики. Поняття соціальної проблеми й соціальної проблематики в ЗМІ.	Знати визначення понять «соціальна журналістика», «соціальна проблема», «соціальна проблематика», «соціальна реклама», володіти варіативністю підходів до них, рівні функціонування соціальних проблем, головні принципи відбору соціальних проблем на публічних аренах; вирізняти типологічні особливості соціальної журналістики; виокремлювати пріоритетні теми соціальної журналістики; орієнтуватися у специфіці жанрової палітри найпоширеніших інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних жанрів у рамках соціальної журналістики	Питання, практичні завдання
12/14	Тема 2. Актуальні соціальні проблеми та особливості їх висвітлення в ЗМІ.	Знати провідні вітчизняні й міжнародні законодавчі документи, які стосуються окремих соціальних проблем, та головні напрямки державної політики щодо відповідних соціальних проблем; провідні джерела й методи збору суспільно-значущої інформації для журналіста; уміти використовувати відповідну термінологічну базу під час спілкування з представниками різних соціально вразливих груп; мати навички викласти ту чи іншу інформацію у відповідному жанрі, залежно від мети матеріалу, його функцій, об'єкта, способу відображення дійсності тощо; володіти навичками створення моделі журналістського тексту на відповідну тему для конкретної цільової аудиторії.	Питання, практичні завдання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
10/14	Тема 3. Соціальна реклама як ефективний освітній захід в рамках висвітлення соціальної проблематики в мас-медіа.	Знати головні принципи створення й розповсюдження соціальної реклами, причини неефективності сучасної соціальної реклами, особливості рекламування соціальних служб; уміти виявляти найпоширеніші соціальні стереотипи в сучасних українських журналістських матеріалах; експериментувати з різними формами й технологіями створення журналістського матеріалу, досліджуючи можливості їх використання у поданні соціально-значимої інформації.	Захист міні-проектів, питання модульний контроль
32/75	Змістовий модуль II. ПОЛІТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА ЗМІ		
10/15	Тема 4. Політична система суспільства, місце та роль ЗМІ у ній	Знати суть поняття «політична система суспільства», Структуру політичної системи та її основні компоненти; розуміти політичну організацію суспільства: держава, політичні інститути, партії та громадські організації, що займаються політичною діяльністю. Вміти аналізувати політичні комунікації як спосіб впливу на суспільство; політичну журналістику в Інформаційному просторі; місце медіа в політичній системі; роль та значення ЗМІ від конкретної політичної ситуації в демократичному суспільстві.	Питання, практичні завдання
10/15	Тема 5. Громадська думка і політика	Знати суть поняття «громадська думка» та Формування громадської думки в демократичному суспільстві. Розуміти вплив громадської думки на політичні рішення і перебіг політичних подій. Уміти аналізувати маніпулювання громадською думкою. Розрізняти поняття «журналістика» і «популізм».	Питання, практичні завдання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
12/15	Тема 6. ЗМІ і держава	Знати зміст поняття «політична влада». Розуміти вплив ЗМІ на формування і функціонування політичної влади в Україні, політичних партій та громадсько-політичних організацій. Уміти аналізувати особливості висвітлення пресою діяльності уряду в Україні. Розуміти суть парламентської публіцистики та політичної журналістики загалом	Модульний контроль
-/30	ІНДЗ. Виконання проєкту	Кожному студенту пропонується вибрати сектор проблем ЗМІ і виконати два завдання	ІНДЗ

Заочна форма навчання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
8/74	Змістовий модуль І. СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМАТИКА ЗМІ		
2/25	Тема 1. Типологічні особливості й функції соціальної журналістики. Поняття соціальної проблеми й соціальної проблематики в ЗМІ.	Знати визначення понять «соціальна журналістика», «соціальна проблема», «соціальна проблематика», «соціальна реклама», володіти варіативністю підходів до них, рівні функціонування соціальних проблем, головні принципи відбору соціальних проблем на публічних аренах; вирізняти типологічні особливості соціальної журналістики; виокремлювати пріоритетні теми соціальної журналістики; орієнтуватися у специфіці жанрової палітри найпоширеніших інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних жанрів у рамках соціальної журналістики	Питання, практичні завдання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
2/25	Тема 2. Актуальні соціальні проблеми та особливості їх висвітлення в ЗМІ.	Знати провідні вітчизняні й міжнародні законодавчі документи, які стосуються окремих соціальних проблем, та головні напрямки державної політики щодо відповідних соціальних проблем; провідні джерела й методи збору суспільно-значущої інформації для журналіста; уміти використовувати відповідну термінологічну базу під час спілкування з представниками різних соціально вразливих груп; мати навички викласти ту чи іншу інформацію у відповідному жанрі, залежно від мети матеріалу, його функцій, об'єкта, способу відображення дійсності тощо; володіти навичками створення моделі журналістського тексту на відповідну тему для конкретної цільової аудиторії.	Питання, практичні завдання
4/24	Тема 3. Соціальна реклама як ефективний освітній захід в рамках висвітлення соціальної проблематики в мас-медіа.	Знати головні принципи створення й розповсюдження соціальної реклами, причини неефективності сучасної соціальної реклами, особливості рекламування соціальних служб; уміти виявляти найпоширеніші соціальні стереотипи в сучасних українських журналістських матеріалах; експериментувати з різними формами й технологіями створення журналістського матеріалу, досліджуючи можливості їх використання у поданні соціально-значимої інформації.	Захист міні-проектів, питання модульний контроль
8/90	Змістовий модуль II. ПОЛІТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА ЗМІ		

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
2/20	Тема 4. Політична система суспільства, місце та роль ЗМІ у ній	Знати суть поняття «політична система суспільства», Структуру політичної системи та її основні компоненти; розуміти політичну організацію суспільства: держава, політичні інститути, партії та громадські організації, що займаються політичною діяльністю. Вміти аналізувати політичні комунікації як спосіб впливу на суспільство; політичну журналістику в Інформаційному просторі; місце медіа в політичній системі; роль та значення ЗМІ від конкретної політичної ситуації в демократичному суспільстві.	Питання, практичні завдання
4/24	Тема 5. Громадська думка і політика	Знати суть поняття «громадська думка» та Формування громадської думки в демократичному суспільстві. Розуміти вплив громадської думки на політичні рішення і перебіг політичних подій. Уміти аналізувати маніпулювання громадською думкою. Розрізняти поняття «журналістика» і «популізм».	Питання, практичні завдання
2/22	Тема 6. ЗМІ і держава	Знати зміст поняття «політична влада». Розуміти вплив ЗМІ на формування і функціонування політичної влади в Україні, політичних партій та громадсько-політичних організацій. Уміти аналізувати особливості висвітлення пресою діяльності уряду в Україні. Розуміти суть парламентської публіцистики та політичної журналістики загалом	Модульний контроль
-/30	ІНДЗ. Виконання проєкту	Кожному студенту пропонується вибрати сектор проблем ЗМІ і виконати два завдання	ІНДЗ

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми їх проведення: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, розв'язування практичних завдань.

В процесі практичного (семінарського) заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного аналізу історії української літератури та її впливу на сучасні засоби масової інформації.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти.**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль*
- *модульний контроль*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- робота в малих групах спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- презентація - виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- кейс-метод - аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практично-семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

ТАБЛИЦЯ
розподілу балів за підсумковими контрольними заходами
та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контр.)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	100
Розрахунок оцінки в балах	80	83	70	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 80 * 0,7 + 83 * 0,2 + 70 * 0,1 = 82$$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм **академічної доброчесності**, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються **Положенням про академічну доброчесність у Галицькому фаховому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

Списування під час контрольних заходів та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрадження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2 3 не менше 60 балів.

Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до **Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти**.

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Вайшенберг З. Новинна журналістика : навчальний посібник. К. : Академія української преси, Цент вільної преси, 2004. 262 с.
2. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

3. Гендер для медій : підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. Марії Маєрчик, Ольги Плахотнік, Галини Ярманової. К. : Критика, 2013. 220 с.

4. Голуб О. П. Медіакомпас : путівник професійного журналіста. практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ "Софія-А", 2016. 184 с.

5. Громадська журналістика та відповідальні соціальні медіа : посібник для активістів НГО, суспільних журналістів / [Микола Орлов, Володимир Торбіч, Олександр Поліщук, Андрій Сільченко, Анастасія Ушинська], Рівне : Овід, 2012. 68 с.

6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод
http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004–

7. Конструктивна журналістика. URL: <http://construct.uacrisis.org/>

8. Лаврик О. В. Соціальна проблематика газетних виступів : навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності «Журналістика». Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. 72 с.

9. Медіа та права дитини : посібник для журналістів. К. : МГО «Інтеньюз-Україна», 2009. 66 с..
URL: <https://bit.ly/2RvVACM>

10. Медіакommунікації та соціальні проблеми : збірка навчально-методичних матеріалів і наукових статей в трьох частинах. Частина перша / упор., ред. К. С. Шендеровського ; Київ. нац. ун-т; Ін-т журналістики. К., 2012. 288 с.

Допоміжна:

11. Права дитини : посібник для журналістів / упор. Зоринна О'Доннелл. К.: Компас. 117 с.

12. Права людини та мас-медіа в Україні : збірник конспектів лекцій / за ред. Виртосу І., Шендеровського К. Київ: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018.

13. Шендеровський К.С. Інституціоналізація комунікацій у сфері вирішення соціальних проблем : дис. ... канд. наук із соц. ком. : 27.00.01 "Теорія та історія соціальних комунікацій" / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2013. 245 с.

14. UkrainianHelsinkiHumanRightsUnion. URL: <http://old.helsinki.org.ua/index.php>

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Міністерство освіти і науки України	http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
Харківська державна наукова бібліотека	http://korolenko.kharkov.com/
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua/
Галицький фаховий коледж імені В. Чорновола	http://moodle.gi.edu.ua/

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

	1 тижд.	2 тижд.	3 тиждень	4 тижд.	5 тижд.	6 тижд.	7 тижд.	8 тижд.	9 тижд.	10 тижд.	11 тижд.	12 тижд.	13 тижд.	14 тижд.	15 тижд.	16 тижд.
Лекції	Л1 Л1	Л1	Л2	Л2	Л2	Л3	Л3	Л3	Л4	Л4	Л5	Л5	Л5	Л6	Л6	Л6
Семінарські		С1	С1	С2	С2	С2	С3	С3	С4	С4	С4	С5	С5	С6	С6	С6
Контроль знань		ПО	ПО	ПО	ПО	ПО	ПО	МК1	ПО	ПО	ПО	ПО	ПО	ПО	ІНДЗ	МК2

Л1 – лекційне заняття по темі 1

С1 – семінарське заняття по темі 1 ...

ПО – поточне оцінювання

МК1 – модульний контроль 1

ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання